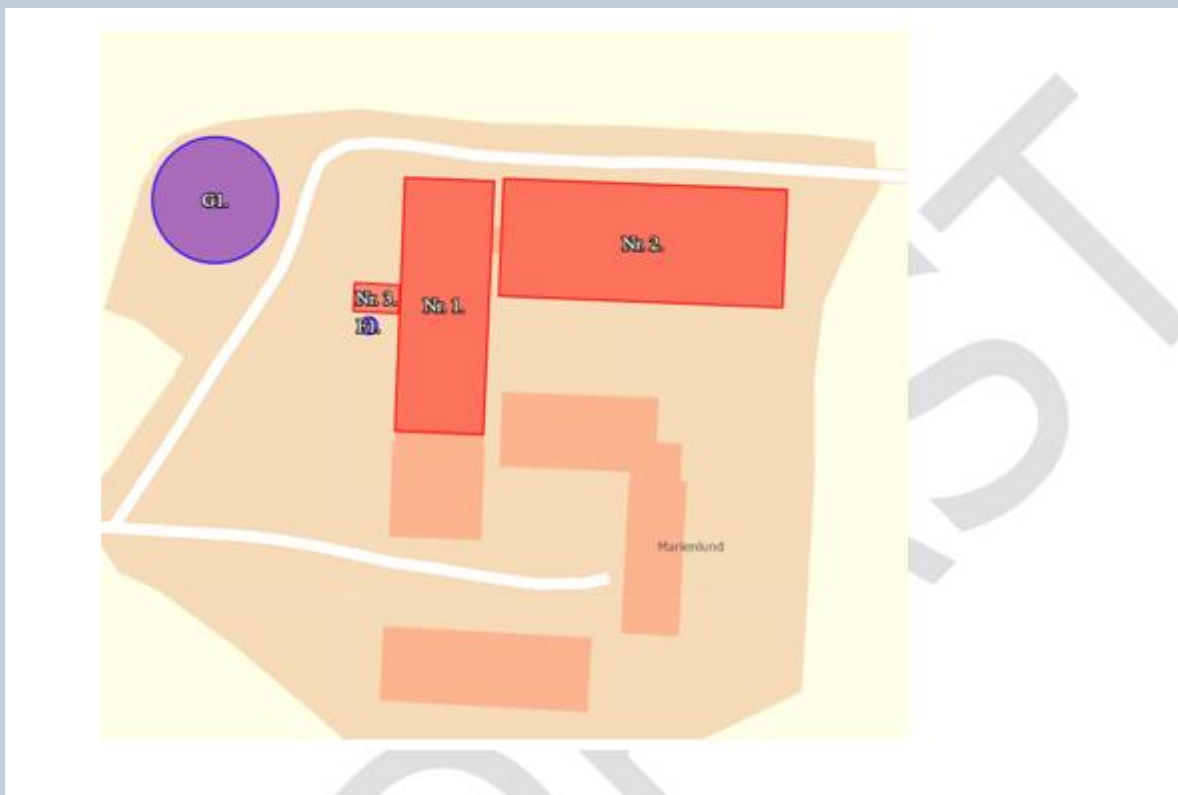

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær

Afgjort den 29. november 2024

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Tjørntved A/S Skovsbovej 14, 5900 Tranekær
Husdyrbrugets navn og adresse	Løkkebyvej 81 5953 Tranekær
Ejer af ejendommen	Tjørntved A/S Skovsbovej 14, 5900 Tranekær
Ejendomsnummer	9474441
Matrikelnummer	3b Skebjerg, Tullebølle
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	18785
CVR-nummer	34603820
Virksomhedstype	Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik/ Natur og miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	244282
Godkendt produktionsareal	1.287 m ²
Journal nr.	24/11299
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse
Konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Tjørntved A/S
Skovsbovej 14
5900 Rudkøbing

Miljø og Teknik
Klima, Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 33 33

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ 16 b, stk. 1 til husdyrbruget på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær.

Med denne tilladelse meddeles der tilladelse efter husdyrbrugloven fra 2017 for første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 29. november 2024

Godkendt: Ida Marie Andersen
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside den 29. november 2024.

Klagefristen udløber den 27. december 2024 (4 uger efter annoncering af tilladelsen).

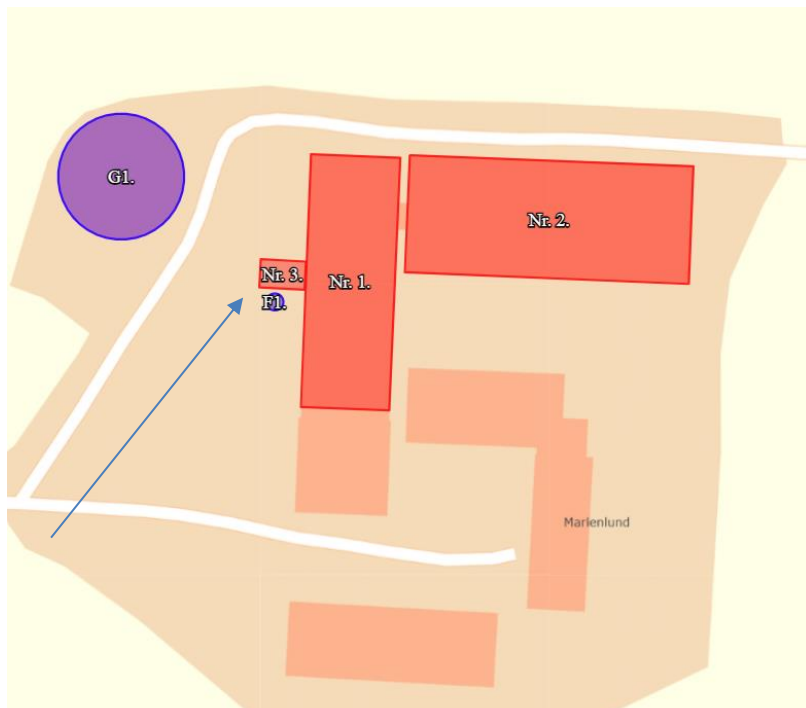
Søgsmålsfristen udløber den 29. maj 2024 (6 mdr. efter annoncering af tilladelsen)

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Tjørntved A/S har søgt Svendborg Kommune om at tilføje en klimastald (stald nr. 3) til de to eksisterende sotalde på Løkkebyvej 81 samt om at komme over i den nye husdyrbruglov, hvor hele husdyrbruget får en tilladelse efter produktionsareal fremfor dyreenheder. Det samlede produktionsareal bliver 1.287 m². Der søges samtidig om at ændre dyretypen i de to eksisterende sotalde til flexgruppen "alle svin", for at øge fleksibiliteten. Klimastalden opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen. Placeringen af den nye klimastald og de eksisterende bygninger fremgår af billedet herunder.

Produktionen af husdyrgødning består af gylle, som opbevares i ejendommens gyllebeholder.

Ammoniakfordampningen stiger fra 1438 kg N/år til 2550 kg N/år. Årsagen til stigningen er primært, at dyretypen ændres til "alle svin".

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Nærmeste naturområde er en § 3 beskyttet mose. Der er med udgangspunkt i bl.a. naturområdets tilstand og øvrig tilførsel af næringsstoffer vurderet, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af dette naturområde.

Husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse som byzone.

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne overholdes med de fastsatte vilkår.

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil være 314, hvilket er det samme som i den eksisterende tilladelse. Størstedelen af transporterne afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Der vurderes, at støj fra driften samt transport ikke medfører væsentlige gener. Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til øvrige gener fra f.eks. støv, lys, skadedyr, affald mv.

Det vurderes, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag</i>	7
<i>Afgørelse med vilkår</i>	7
<i>Generelle forhold</i>	10
<i>Retsbeskyttelse</i>	11
<i>Klagevejledning</i>	11
<i>Søgsmål</i>	12
Miljøteknisk redegørelse	13
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	13
<i>Ejendomsforhold</i>	13
Ansøger og ejerforhold	13
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	13
Biaktiviteter.....	14
<i>Placering</i>	14
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	14
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.	17
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	22
Produktionsareal.....	22
Drift af staldanlæg.....	23
Ventilation.....	24
Rengøring.....	24
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	25
Ammoniakdeposition til naturområder	25
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	31
Lugt.....	33
Støj	35
Rystelser.....	42
Transport.....	42
Støv	43
Lys	43

Skadedyr	44
Affald	45
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	45
<i>Forebyggelse og begrænsning ved uheld</i>	48
<i>Egenkontrol</i>	49
<i>Offentlig høring</i>	49
<i>Konklusion</i>	50
BILAG	51
Bilag 1. Miljøansøgning.	52
Bilag 2. Plantegning – produktionsareal	71
Bilag 3. Støj	72

Indledning

Svendborg Kommune har via Max Miljørådgivning den 27. maj 2024 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 244282. Der er søgt om et produktionsareal på 1.287 m², og at tilføje en klimastald på 40 m² til de eksisterende sostalde på ejendom.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er ikke tidligere meddelt tilladelser efter husdyrbrugloven.

Denne tilladelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøansøgning, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Der har været foretaget orientering af naboer i perioden 4. november til den 18. november 2024 af 36 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er ikke indkommet høringssvar.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune meddeler tilladelse til husdyrbruget på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær. Matrikelnummer 3b Skebjerg, Tullebølle, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. ansøger, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

---

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 446 af 8. april 2022 med senere ændringer.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 300 af 20. marts 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

1. Bygning Nr. 3 skal placeres som vist på side 18 i bilag 1.
2. Bygning Nr. 3 må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde	taghældning
Nr. 3	40 m ²	3,5	0

Produktionsstørrelse og staldindretning

3. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.287 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Flexgruppe*: Alle Svin	702	64	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe*: Alle Svin		439	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 2	Flexgruppe*: Alle Svin	1041	551	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe*: Alle Svin		193	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 3	Smågrise	40	40	Toklimastald, delvis spaltegulv
Ialt		1.783	1.287	

* Flexgruppe omfatter søer, smågrise eller slagtesvin

Rengøring

4. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses

Støj

5. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi</i>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

6. Omrøring i forbindelse med udbringning af gylle må forekomme alle dage i perioden 07.00-22.00.
7. Indblæsning af foder i fodersiloer må forekomme alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00
8. Der skal føres journal afvigelser for driften af omrøring af gylle. Journalen skal indeholde en angivelse af dato og tidspunkt, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
9. Der skal føres journal for afvigelser i driften af foderindblæsning. Journalen skal indeholde oplysninger og dato, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
10. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
11. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
12. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målinger/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

13. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
14. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

15. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
16. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

17. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.
18. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Gødning – opbevaring og håndtering

19. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

20. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.
21. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Generelle forhold

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt tilladelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter, fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand eller forhold omkring støj, transport m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videregiver herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed 27. december 2024 (4 uger efter godkendelsen er annonceret).

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videregive klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

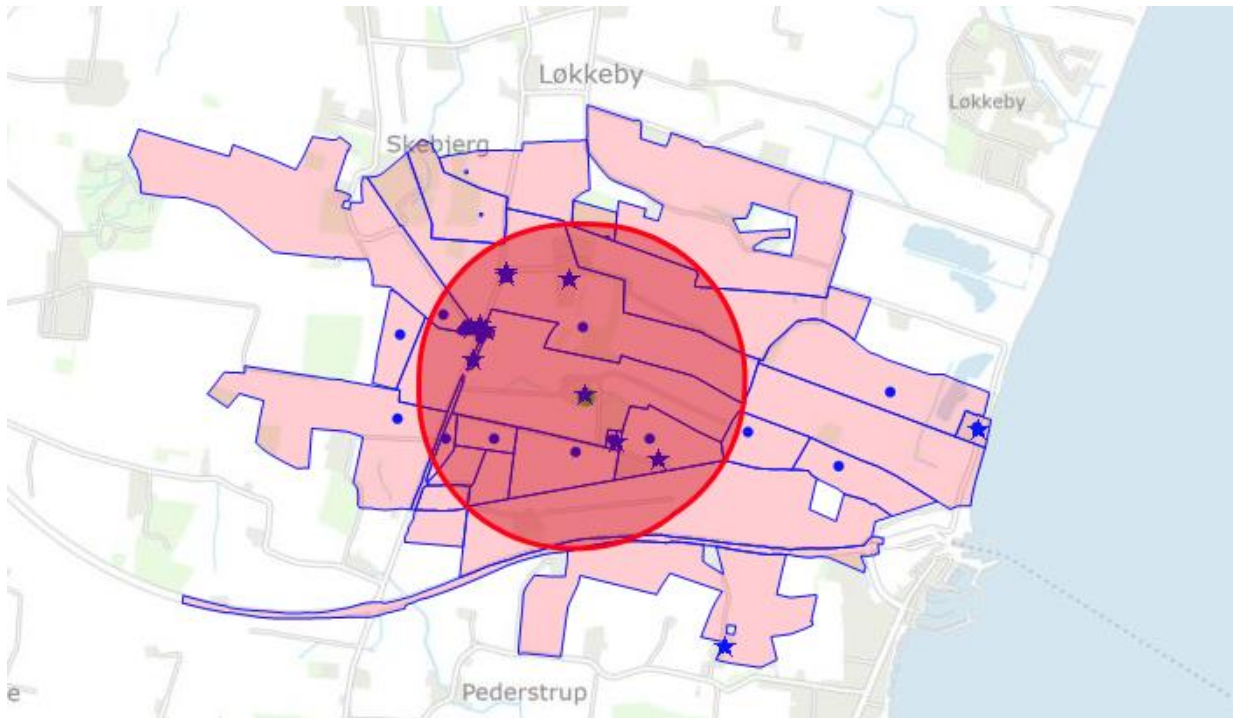
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Tjørntved A/S, Skovbovej 14, Rudkøbing

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 571 m og tilstødende matrikler.

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace, info.dk@greenpeace.org
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til Max Miljørådgivning og Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening, langeland@dof.dk er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 29. maj 2024 (6 måneder efter tilladelsen er meddelt).

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 244282) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Desuden er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Den miljøtekniske redegørelse er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing.

Ejer er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer en række andre ejendomme med husdyrproduktion. Ejer oplyser, at der ikke er tale om teknisk-, forurenings- eller driftsmæssig samdrift mellem ejendommene. Den nærmeste ligger ca. 2 km væk fra Løkkebyvej 81. Svendborg Kommune vil herunder vurdere samdriften.

Ansøger ejer en række andre ejendomme, som ligeledes drives med griseproduktion. Det drejer sig om ejendomme på:

- Biskopstorpvej 3, 5900 (sohold)
- Rifbjerg Udflytter 11, 5900 (Intet dyrehold)
- Bjerrebyvej 3, 5953 (sohold)
- Frellesvigvej 19, 5953 (sohold)
- Frellesvigvej 17, 5953 (smågrise)
- Skovsbovej 14, 5900 (slagtesvin)

Da der er tale om flere anlæg, skal kommunen lave en vurdering, af om der er tale om separate anlæg eller om de skal behandles samlet, jf. husdyrbrugloven.

Der er en fastlagt en præcis definition på samdrift jf. husdyrbrugloven (§ 16c) og klagenævnsafgørelser (MFKN klagenævnsafgørelse 20/11190 samt 21/12752), der siger at nedenstående 3 kriterier alle skal være opfyldt:

- Teknisk forbundet
- Forureningsmæssigt forbundet
- Driftsmæssigt forbundet (hvis de 2 ovenstående kriterier er opfyldt)

Forureningsmæssigt forbundet:

Ansøger har redegjort for, at der er mere end 100 m til nærmeste husdyrbrug og at der ikke ligger husdyrbrug inden for 66 m, som er 50 % af den ukorrigerede geneafstand for beboelsesbygninger. Svendborg kommune er enig i ansøgers vurdering og vurderer, at Løkkebyvej 81 ikke er forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det fremgår at husdyrvejledningen⁶ at "hvis kommunen vurderer, at husdyrbrugene ikke er teknisk eller driftsmæssigt forbundet, behøver kommunen ikke vurdere, om de er forureningsmæssig forbundet. Det er kommunen, som vurderer, hvilket af kriterierne der giver bedst mening at vurdere først. Svendborg Kommune har ikke fundet det relevant at vurdere på driftmæssig og teknisk forbundethed.

Dermed er det Svendborg Kommunes samlede vurdering, at der ikke er tale om samdrift.

Vurdering af sammatrifulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom meddeles tilladelse samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 3 matrikler. Det ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen, og der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

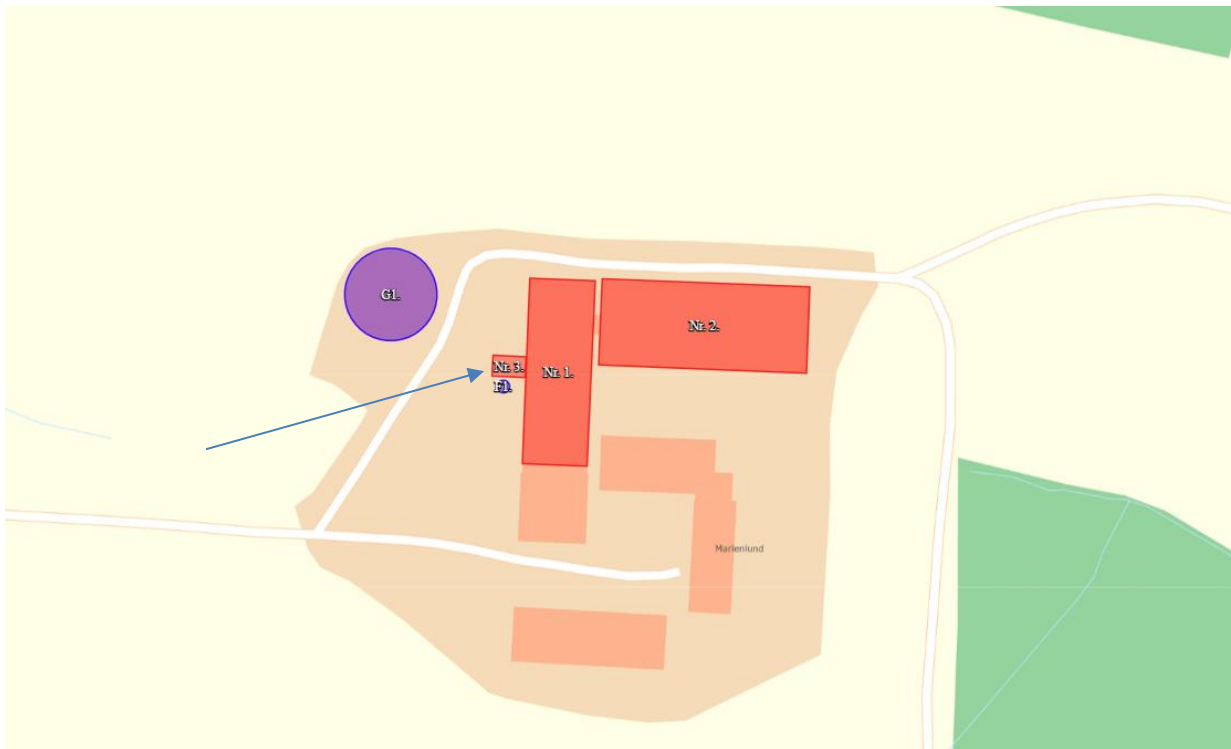
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger 4,5 km nordøst for Rudkøbing by og ca. 1,2 km sydøst for Tullebølle by på det sydlige Langeland.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og side 18 i Bilag 1 til denne afgørelse:

---

⁶<https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/2-ansøgnings-og-miljøkonsekvensrapporter#projekts>

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- *Bygning Nr. 3 skal placeres som vist på ovenstående billede og side 18 i bilag 1*
- *Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:*

<i>Bygning</i>	<i>Grundplan</i>	<i>Højde</i>	<i>taghældning</i>
<i>Nr. 3</i>	<i>40 m²</i>	<i>3,5</i>	<i>0</i>

Afstandskrav

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven. Ansøger har beskrevet af afstandskravene i §6, 7 og 8 er overholdt. Svendborg Kommune har vurderet at dette er korrekt og at dette tillige gælder for stald Nr. 1 og stald Nr. 2, hvor der er øget forurening og afstandskravene derfor også er gældende.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Fredede områder / Fredninger

Fredede fortidsminder

Det nærmeste fredede fortidsminde er en stenalder høj 122 m nord for husdyrbruget i et lille skovstykke. Det vurderes ikke, at nybyggeriet på ejendommen grundet sin beskedne størrelse og sin placering i tilknytning eksisterende bebyggelse, vil påvirke dette.

Beskyttede diger

Det nærmeste beskyttede sten- og jorddige ligger i et nordligt matrikelskel 113 m fra husdyrbruget. Sten og jorddiget bliver ikke påvirket af byggeriet på husdyrbruget.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Ansøger oplyser supplerende, at de eksisterende bygninger anvendes til lager (foder og sækkevare samt til maskiner). De eksisterende bygninger, der ikke allerede anvendes til stalde, kan ikke bruges som stalde.

Svendborg Kommune vurderer, at byggeriet ikke har industriel karakter og at byggeriets størrelse ikke er overdimensioneret i forhold til produktionen på den pågældende ejendom, idet kun en lille del af ejendommens smågrise vil kunne opholde sig i klimastalden. Det er Svendborg Kommunes vurdering byggeriet, dermed er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Det ansøgte byggeri placeres 0 m fra det eksisterende anlæg. Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed. Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at det nye byggeri placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Longelse bakkelandskab", men ikke i et specifikt delområde jf. Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033.

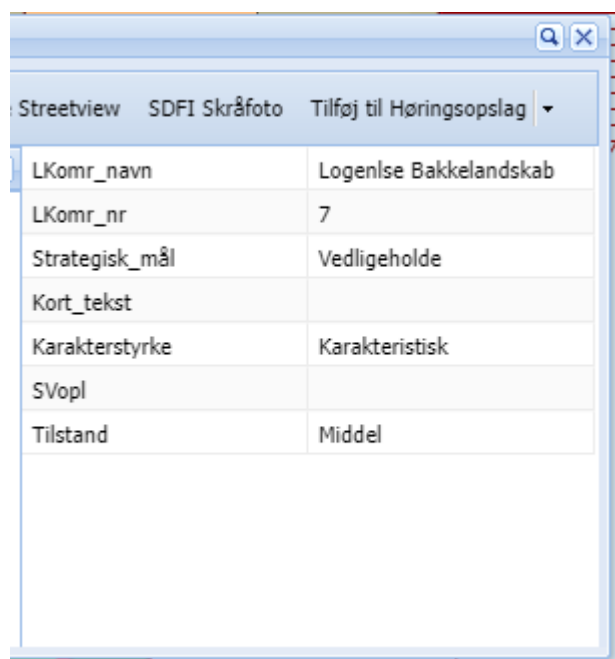
Løkkebyvej 81 er beliggende inden for følgende udpegninger i kommuneplanen:

- Særlig værdifuld landbrugsjord
- Større sammenhængende landskaber
- Geologiske beskyttelsesområder,
- Værdifulde landskaber
- Uønsket skovrejsning
- Kystnærhedszone

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Longelse bakkelandskab", er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

"Landskabet er især karakteriseret ved et bakket terræn, der er præget af markante hatbakker, der ligger som perler på en snor parallelt med kysten. Mellem bakkerne er landskabet præget af opdyrkede marker og små lavbundsområder, mens de mest bakkede områder er præget af græsningsarealer. Bebyggelsesstrukturen er især præget af spredtliggende gårde samt huse og husmandssteder beliggende langs vejene. Bevoksede diger og hegn opdeler landskabet i middelstore, transparente landskabsrum. Især på grund af det meget varierede terræn er området præget af meget varierede udsigtsmuligheder".

Områdets karakterstyrke, strategiske mål og karakterstyrke fremgår af nedenstående tabel

The screenshot shows a software window with a search bar and a table. The table has two columns and several rows. The data in the table is as follows:

LKomr_navn	Logenlse Bakkelandskab
LKomr_nr	7
Strategisk_mål	Vedligeholde
Kort_tekst	
Karakterstyrke	Karakteristisk
SVopl	
Tilstand	Middel

For områder der skal vedligeholdes, gælder at følgende strategiske mål

Det øvrige karakterområde har fået det strategiske mål vedligeholde. Det betyder, at der ved ændringer i arealanvendelsen eller ved andre aktiviteter bør lægges vægt på at tilpasse disse den eksisterende landskabskarakter, dvs. dels bakkelandskabets hovedkarakter samt hovedgårds karakteren omkring Møllegård.

For bebyggelse i området gælder følgende anbefalinger:

"Ny bebyggelse i området bør generelt begrænses til Spodsbjerg. Alternativt bør ny bebyggelse understøtte områdets eksisterende bebyggelsesstruktur præget af huse og husmandssteder, der ligger langs vejene.

Nyt landbrugsbyggeri bør placeres i tilknytning til eksisterende byggeri, placeres lavt i terræn, have en lav karakter og sikre den samlede bygningsmasse et harmonisk udtryk.

I områder med særlige udsigtsmuligheder bør der lægges stor vægt på at bevare de særlige udsigter. Ved behov for stort eller på anden måde markant landbrugsbyggeri bør der søges en alternativ placering uden for området med særlige udsigter."

Løkkebyvej 81 ligger udenfor delområdet ved Møllegård og udenfor områderne mod øst, som er særligt sårbare eller har særlig sårbare udsigter.

Klimastalden som ønskes opført på Løkkebyvej 81 er på 40 m² og er 3,5 m høj. De omgivende staldbygninger er højere end klimastalden, idet de eksisterende stalde har en kiphøjde på ca. 8 m. Klimastalden placeres 0 m fra eksisterende byggeri. Dermed placeres klimastalden i tilknytning til det eksisterende byggeri, og er ikke højere end det eksisterende.

Konklusion

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Særlig værdifuld landbrugsjord

Klimastalden opføres inden for rammer af husdyrbrugets anlæg på samme nord/syd gående længde akse som husdyrbrugets tidligere ensilage silo, husdyrbrugets gyllebeholder ligger længere mod vest end klimastalden. Der inddrages ikke landbrugsjord til tilbyggeriet, hvorfor dette forhold ikke påvirkes.

Større sammenhængende landskaber

Retningslinjer for anlæg er i områder som er udpeget til større sammenhængende landskaber er:

"I de større sammenhængende landskaber (jf. kortet til højre) skal landskabets visuelle og landskabelige sammenhæng sikres. Ved etablering, udvidelser eller ændringer af byggeri og tekniske anlæg eller ændret arealanvendelse skal der ske en tilpasning i forhold til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer. Ved større tekniske anlæg, større byggeri eller i andre særlige tilfælde skal det dokumenteres, at bygge- og anlægsprojektets visuelle indvirkning tilpasses områdets særlige karaktergivende landskabselementer.

Ikke erhvervsmæssigt landbrugsbyggeri, som er omfattet af husdyrgodkendelsesloven, og erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan ske i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Ved etablering af byggeri og anlæg, skal der tages hensyn til og sikres harmoni med de omkringliggende landskabers særlige karakteristika, særlige visuelle oplevelsesmuligheder, tilstand og sårbarhed.”

Konklusion:

Grundet det ansøgte byggeris størrelse i forhold til husdyrbrugets eksisterende anlæg, dets placering inden for rammerne af det eksisterende anlæg og dets tilknytning til eksisterende bebyggelse vurderes det ikke at ville påvirke landskabets skrukturer mv.”

Kystnærhedszone

Den kystnære zone er en ca. 3 km bred zone, der ligger langs med Danmarks kyster. Kystnærhedszonen er fastlagt i planloven, og hensigten med kystnærhedszonen er at beskytte det danske kystlandskab, hvis udstrækning er enestående i Europa.

For kystnærhedszonen gælder der jf. Langeland Kommunes Kommune planer at

”Den kystnære zone skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af en placering tæt på kysten. Inden for kystnærhedszonen kan der kun inddrages nye arealer i byzone eller planlægges i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for en kystnær placering.”

Der gælder samtidig, *”at inden for kystnærhedszonen kan der indpasses anlæg eller bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendigt for den landbrugsmæssige drift eller for udøvelsen af fiskerierhvervet.”*

Husdyrbruget på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær er placeret 1,2 km fra kysten i vestlig retning. Klimastalden placeres vest for det eksisterende byggeri og overstiger ikke dette i højden. Det er tidligere vurderet, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt og i tilknytning til den eksisterende bebyggelse.

Konklusion:

Det vurderes at det nybyggede anlæg er indpasset og erhvervsmæssigt nødvendigt, hvorfor det ikke strider mod retningslinjerne i kystnærhedszonen.

Geologiske beskyttelsesområder,

Se vurdering herunder

Værdifulde landskaber

Se vurdering herunder

Uønsket skovrejsning

Udpegning til værdifuld landbrugsjord udelukker skovrejsning i Langeland Kommunes kommuneplan. Den negative udpegning vurderes ikke at have relevans for det ansøgte, da der ikke opføres skov som en del af projektet.

Kulturhistorie, Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Løkkebyvej 81 ligger ikke inden for nogle kulturhistoriske udpegninger. Nærmeste udpegninger er kystkulturmiljøet omkring Spodsbjerg som er 1,5 km. Husdyrbruget øvrige anlæg ligger mellem området og tilbygningen, hvorfor der ikke er nogen visuel forbindelse mellem disse.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Løkkebyvej ligger uden for rekreative udpegninger og områder med særlige oplevelses muligheder og det er tidligere vurderet, at det ikke ligger i områder for særlige udsigter

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af rekreative oplevelsesmuligheder.

Geologiske værdier

Dele af ejendommen er geologisk beskyttelsesområde samme område er udpeget til værdifulde landskaber som vist på figuren herunder

Grøn markering viser det geologiske beskyttelsesområde samme område er også udpeget til værdifulde landskaber

Begge udpegninger skyldes tilstedeværelsen af hatbakker, hvor den nærmeste hatbakke ligger 200 m nord for husdyrbruget. Klimastalden ønskes opført uden for det geologiske beskyttelsesområde og placeres inden for rammerne af husdyrbruget øvrige anlæg. Grundet skovbevoksning er der ikke visuel sammenhæng mellem bakken og tilbygningen.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i miljøansøgning og ovenstående supplerende vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende bygningers produktionsareal er vist på bilag 2, og det nye produktionsareal i stald 3 indrettes til produktion af følgende dyr på følgende måde:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Flexgruppe: Alle Svin	702	64	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe: Alle Svin		439	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 2	Flexgruppe: Alle Svin	1041	551	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe: Alle Svin		193	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 3	Smågrise	40	40	Toklimastald, delvis spaltegulv
Ialt		1.783	1.287	

Ansøger har søgt dyregruppen Flex Alle Svin. Denne dyregruppe dækker følgende:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle svin; 25-49 % fast gulv
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Ansøger har dermed mulighed for at vælge én af disse dyregrupper i stedet for den nuværende godkendelse med søer. I beregningerne bliver der regnet på Worst Case.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften, som det er konstateret.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.287 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Flexgruppe*: Alle Svin	702	64	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe*: Alle Svin		439	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 2	Flexgruppe*: Alle Svin	1041	551	Delvist Spaltegulv 25-49%
	Flexgruppe*: Alle Svin		193	Delvist Spaltegulv 25-49%
Nr. 3	Smågrise	40	40	Toklimastald, delvis spaltegulv
Ialt		1.783	1.287	

* Flexgruppe omfatter søer, smågrise eller slagtesvin

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldefsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2391,7	158,0	2549,7
Nudrift	1280,1	158,0	1438,1
8 års-drift	1280,1	158,0	1438,1

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2392	158	2550
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2392	158	2550
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT. Der er ikke teknologier på ejendommen, som bidrager til BAT.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT. Det anvendte staldsystem bidrager til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Ventilation

Staldanlægget er indrettet med et ventilationsanlæg med 9 afkast fordelt jævnt hen over bygningerne. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til indretning eller drift af ventilationsanlægget.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene

Ansøger har redegjort for, at staldanlægget rengøres efter hvert dyreskift. Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er 1438 kg NH₃-N/år i 8-årsdrift og 1438 kg NH₃-N/år i nudrift. Emissionen fra det ansøgte anlæg er 2550 kg NH₃-N/år.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af ansøgningsmaterialet i bilag 1, og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nr. 7. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,8	0,8	1,8
Nr. 6. Vandhul - nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,4	2,4	5,3
Nr. 5. Overdrev - nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,8	0,8	1,8
Nr. 4. Mose - vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,5	1,5	3,4
Nr. 3. Overdrev > 2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 2. Elle- og Askeskov (Natura2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Anvendt staldsystem

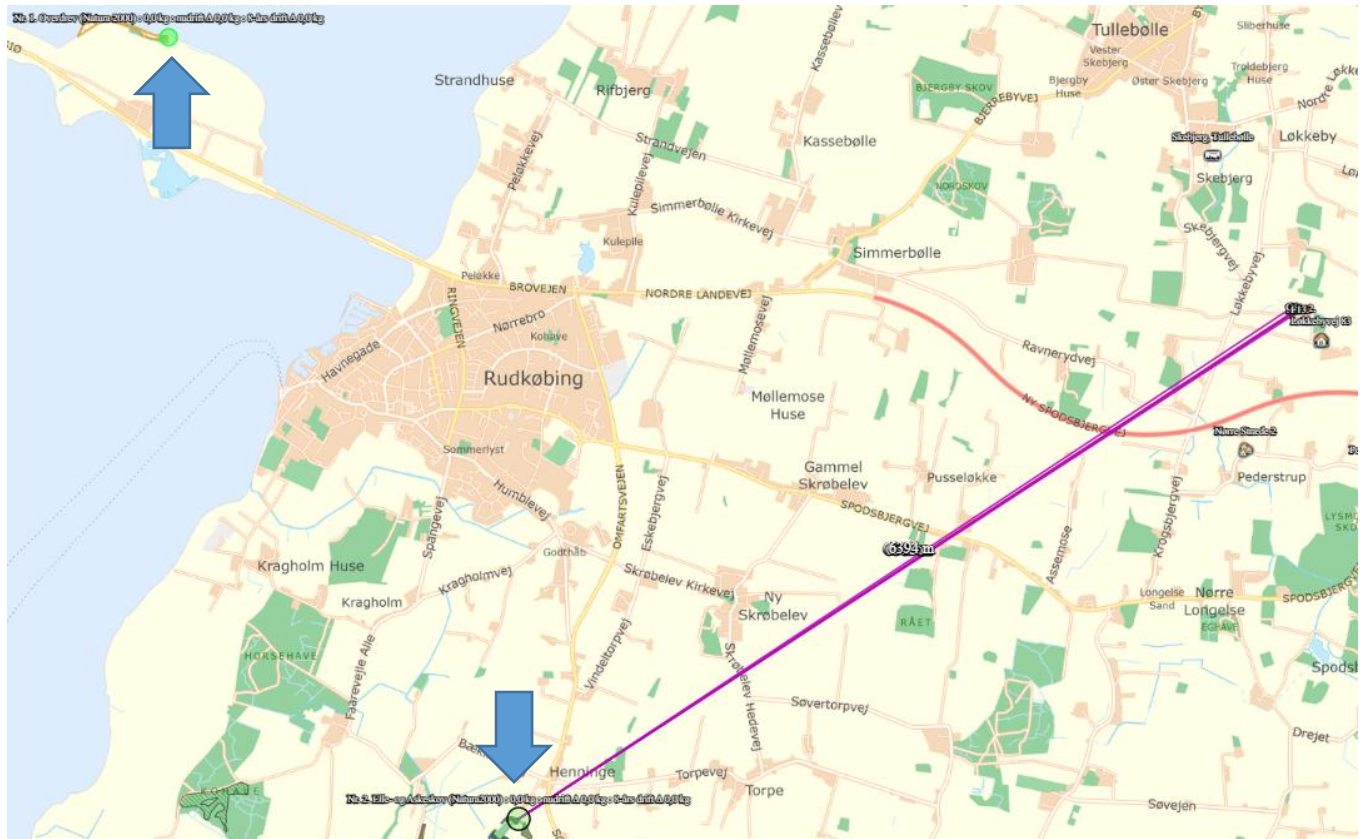
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1-naturpunkter:

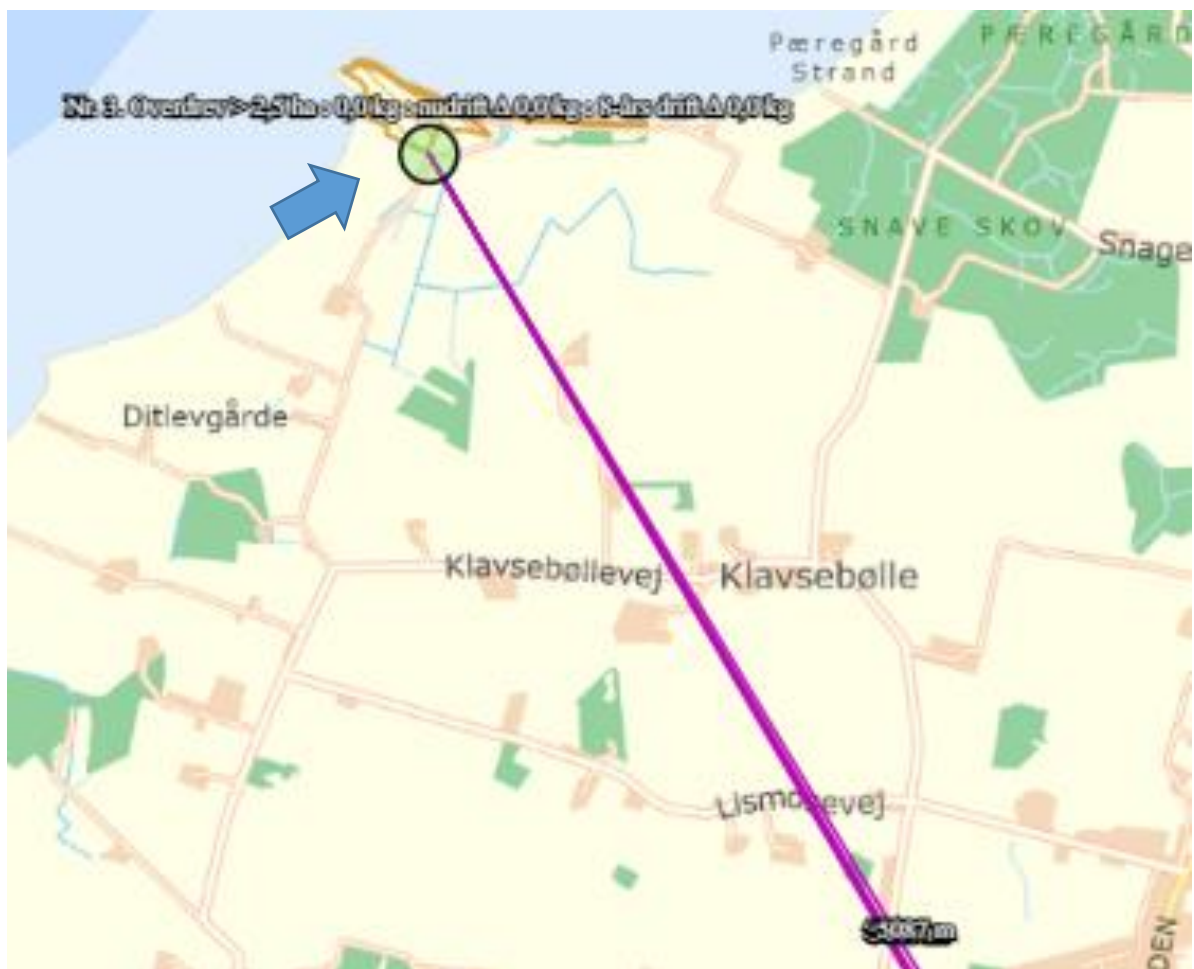

Svendborg Kommune er enig i udpegningerne. Naturområde 1 (overdrev) og 2 (elle- og askeskov) er findes mere end 6 km vest for staldanlægget. Naturområderne er beskrevet i redegørelsen til miljøansøgningen. Totaldepositionen til både naturområde 1 og 2 er 0,0 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 1-natur, uanset om der er andre husdyrbrug i nærheden eller ej.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2-naturpunkt:

Svendborg Kommune er enig i udpegningen. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger cirka 5 km nordvest for staldanlægget (naturområde 3).

Naturområde 3 er beskrevet i redegørelsen til miljøansøgningen. Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og søer regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3. Strandenge har jf. det tålegrænse notatet fra 15. marts 2024⁷ en lavere tålegrænse end hidtil antaget. Tålegrænsen er reduceret til 10-20 kg N pr. ha og skal derfor betragtes som ammoniakfølsomme. Dette er dog ikke relevant i denne sag, da der ikke er strandenge nær husdyrbruget, som bliver ramt af ammoniakdeposition herfra.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 3-naturpunkter:

⁷ Opdatering af empirisk baserede tålegrænser. Fagligt notat fra DCE- Nationalt center for Miljø og Energi. 15. marts 2024.

De nævnte naturområder er beskrevet i redegørelse for miljøansøgning. Svendborg Kommune er enig i udpegningen. Naturområde 5 (overdrev) modtager en merdeposition fra staldanlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Der vurderes derfor ikke nærmere på dette område.

Naturområde 4 (mose) modtager en merdeposition fra staldanlægget på 1,5 kg N/ha/år.

Vurdering af mose vest for Løkkebyvej 81 (naturområde 4)

Merdepositionen til mosen er over 1 kg N/ha/år. Derfor skal der foretages en nærmere vurdering af om mosen vurderes at blive påvirket af det ansøgte projekt.

Merdeposition: 1,5 kg N/ha/år

Totaldeposition: 3,4 kg N/ha/år

Baggrundsdeposition (snit af 2020-2022): 10,7 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsdeposition i alt: 14,1 kg N/ha/år

Den overordnede tålegrænse for mose er 5-30 kg N/ha/år².

Status og udpegning i kommuneplan

Mosen er ikke omfattet af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder eller kulturmiljøer i kommuneplanen.

Er mosen omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats?

Nej.

Mosens naturkvalitet

Mosen blev besøgt den 12. september 2024.

Mosen vurderes at være en kalkrig højstaude mose med ringe naturtilstand.

Den østlige del af mosen var domineret af stor nælde, almindelig kvik og lodden dueurt. Den vestlige del af mosen var mere artsrig.

Der blev fundet følgende 22 typiske arter fra mose:

Gul iris*	Skov-kogleaks*	
Mose-bunke	Bredbladet dunhammer	Rød-el
Almindelig fredløs	Gåsepotentil	Hjortetrøst
Kattehale	Korsknap	Almindelig mjøddurt
Bittersød natskygge	Rørgræs	Gærde-snerle
Rød svingel	Tagrør	Lancet-vejbred
Agertidse #	Almindelig kvik #	Stor nælde #
Gråpil #		

* betyder positive arter, # betyder problemarter

Mosens kvælstofbidrag fra andre kilder herunder dræn og markbidrag

Mosen grænser op til intensivt dyrkede marker mod nord, syd og vest.

Baggrund for fastsættelse af tålegrænse

Det faglige notat fra DCE af 15. marts 2024 indeholder opdaterede empirisk baserede tålegrænser for danske habitatnaturtyper (Tabel 1).

I den tidligere version af notatet fra 6. september 2018² findes der dels empirisk baserede tålegrænser for danske habitatnaturtyper (Tabel 1). Dels empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov (Tabel 2). Tabel 2 angiver blandt andet en overordnet tålegrænse for mose på 5-30 kg N/ha/år.

Mosen ved Løkkebyvej 81 ligger ikke indenfor Natura 2000 og har ingen udpegning som en habitatnaturtype. Det er vores vurdering, at mosen ikke kan sidestilles med en habitatnaturtype, og dermed heller ikke kan vurderes som sådan.

På baggrund af dette vurderer vi, at tålegrænsen for mosen ved Løkkebyvej 81 skal fastsættes med udgangspunkt i tålegrænsen for mose, som angivet i tabel 2 i DCE's notat fra 2018.

Samlet vurdering af mosen og konkret vurderet tålegrænse

Det vurderes samlet, Det vurderes på baggrund af naturkvaliteten, status og udpegning i kommuneplan samt placeringen tæt på husdyrbrug og intensivt dyrkede marker, at der er tale om en næringsrig mose med en begrænset ammoniakfølsomhed. Den konkret vurderede tålegrænse vurderes at være 25-30 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakbelastning til mosen er 14,1 kg N/ha/år.

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte, ikke vil kunne påvirke mosens naturtilstand.

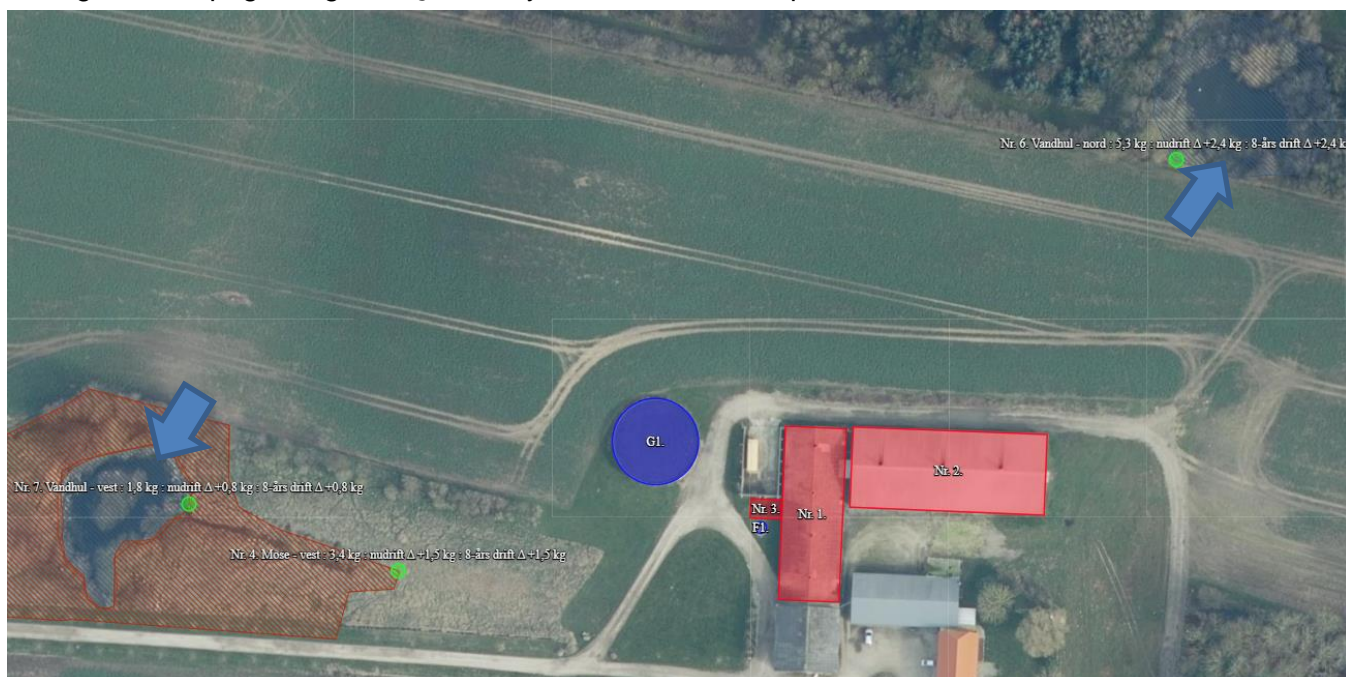
Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Beskyttede søer, enge og strandenge er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40 stk 1, punkt 2. Det skal derfor vurderes, om det ansøgte, kan indebære en væsentlig virkning på miljøet i form af en ændring af beskyttede naturområders tilstand.

I følge klagenævnets praksis skal der stilles de samme krav, som til kategori 3-natur.

Der er ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år ifølge DMU-notat af 26/06 2005⁸.

Ansøger har udpeget følgende § 3-beskyttede naturområde-punkter:

Det nærmeste § 3 beskyttede naturområde er to søer (naturområde 6 og 7).

Søer modtager henholdsvis en merdeposition fra staldanlægget på 2,4 og 0,8 kg N/ha/år.

Svendborg Kommune har derfor gennemført en nærmere vurdering af den ene sø (naturområde 6) herunder:

Sø nord for Løkkebyvej 81

Merdeposition: 2,4 kg N/ha/år

Totaldeposition: 5,3 kg N/ha/år

Baggrundsdeposition (snit af 2020-2022): 10,7 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsdeposition i alt: 16 kg N/ha/år

⁸ DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005 https://mst.dk/media/95275/DMU-appendiks_praksisnotat_080310.pdf

Konkret vurderet tålegrænse

Søen findes i et område med intensivt dyrkede marker og husdyrbrug. Den grænser op til intensivt dyrkede marker mod syd og nordøst og granplantage mod vest og øst. Søen vurderes på den baggrund at være en næringsrig sø.

En samlet belastning til søen på 16 kg N/ha/år vurderes at være indenfor søens tålegrænse. Svendborg Kommune vurderer, at søens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Svendborg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte, ikke vil medføre en ændring af beskyttede naturområders tilstand.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 127 'Sydfynske Øhav'. Det ligger 6 km sydvest for det ansøgte projekt.

Det nærmeste naturområde indenfor Natura 2000-området, som ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-natur er en strandeng. Strandengen findes ca. 6,5 km sydvest for husdyrbruget. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt vil desuden ikke medføre nogen fysiske ændringer af det konkrete naturområde.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.
- der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁹ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse¹⁰.

---

⁹ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Husdyrbruget ligger indenfor det naturlige udbredelsesområde for nedstående bilag IV-arter. De kan derfor forekomme i området.

Dværgflagermus	Sydflagermus	Brunflagermus
Spidssnudet frø	Springfrø	Stor vandsalamander

Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af bilag IV-arter i nærheden af husdyrbruget.

Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Langeland Kommune.

Padder

Stor vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Der findes to søer tæt på husdyrbruget. Der er beregnet ammoniakdepositionen til søerne. Se ovenstående afsnit om § 3 natur. Det vurderes, at tilstanden af søerne ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Det ansøgte projekt påvirker desuden ikke småskove, levende hegn eller sten- og jorddiger. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Flagermus

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. Sydflagermus vælger næsten altid beboelseshuse gerne lidt større villaer eller større huse på landet. De vælger aldrig mere åbne bygninger som lader og lignende. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Brunflagermus og Dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåletræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da Dværgflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom Sydflagermus påvirkes negativt af forringelser af bygninger.

Da der ikke rives bygninger ned, fældes træer eller ændres på bevoksning, som følge af det ansøgte projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for flagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, på Langeland. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemmission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen¹¹, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹².

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹³ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹⁴ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁵ og FMK-modellen¹⁶. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende bolig, lokalplanlagte område samt byzone/sommerhusområde er beliggende. Svendborg Kommune har tilføjet Nørre Stræde 2 som samlet bebyggelse, da den ligger lidt nærmere end det lokalplanlagte område som ansøger har udpeget. Svendborg Kommune har lavet en kontrolmåling at et par punkter på Pederstrup By Longelse, da byområdet retning i forhold til husdyrbruget kan have betydning for lugtpåvirkningen. Kommunen er i øvrigt enig i ansøgers udpegninger. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

---

¹¹ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen), BEK nr. 2243 af 29. november 2021.

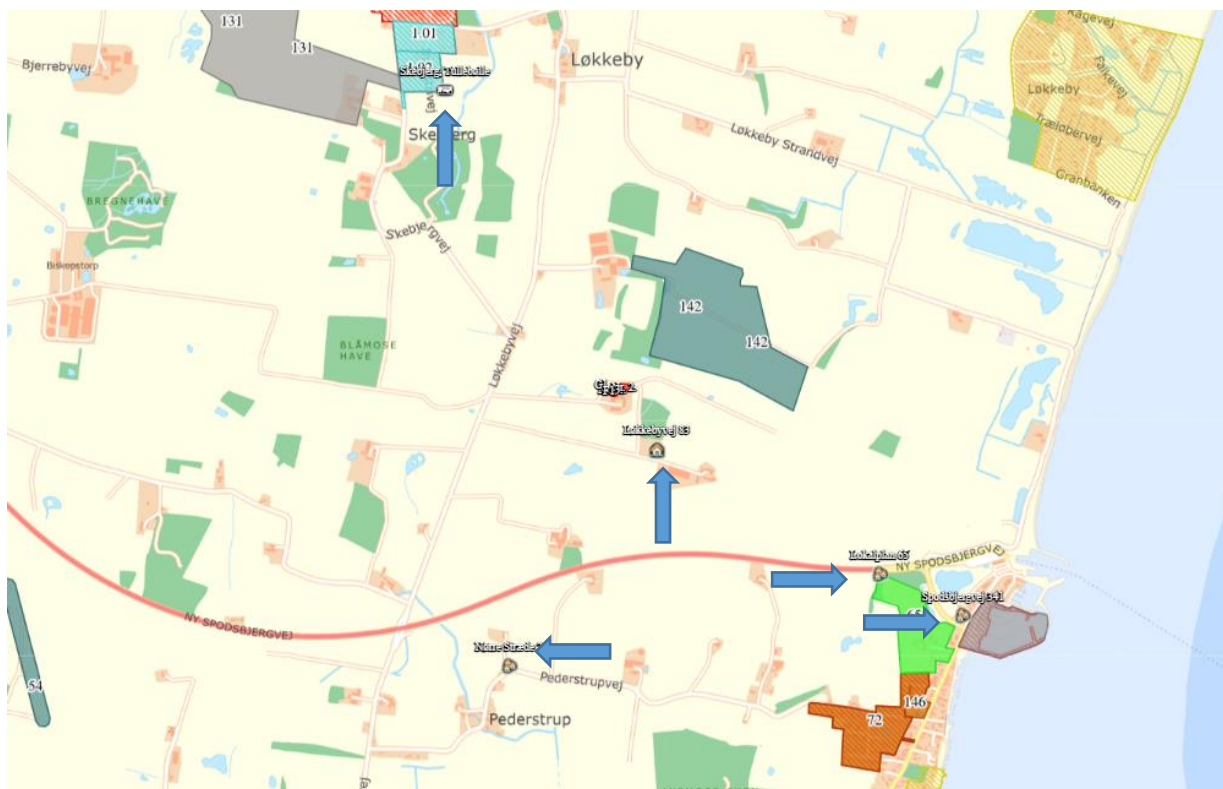
¹² Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), BEK nr. 1025 af 30. juni 2023.

¹³ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹⁴ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁵ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁶ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nabo, samlet bebyggelse og sommerhusområde – markeret med blå pile..

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningsskud, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort Listevisioning **Resultater** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Løkkebyvej 83	0	FMK	133,9	133,9	250,6	Ja	▼
Lokalplan 65	0	NY	290,9	261,8	1113,1	Ja	▼
Nørre Stræde 2	0	NY	290,9	261,8	1042	Ja	▼
Spodsbjergvej 341	0	NY	290,9	261,8	1435	Ja	▼
Pederstrup By, Longelse	0	FMK	423,5	423,5	1478,1	Ja	▼
Pederstrup By, Longelse	0	FMK	423,5	423,5	1409,4	Ja	▼
Pederstrup By, Longelse	1	FMK	423,5	423,5	1277,9	Ja	▼
Skøjbjerg, Tullebølle	0	FMK	423,5	423,5	1202,8	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 571 m

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Løkkebyvej 81 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er væsentlig større end 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støjmæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Landsbyområder ofte vil have en karakter af blandet bolig og erhverv, men i særlige tilfælde kan der fastsættes støjgrænser for "boligområde for åben og lav boligbebyggelse", hvis der er tale om mere end en håndfuld boliger, der ligger samlet jf. Referencelaboratoriets FAQ's¹⁷. Svendborg Kommune vurderer at dette ikke er tilfældet i denne sag.

For enkeltboliger i det åbne land fastsættes normalt støjgrænser for "blandet bolig og erhverv". I det åbne land betragtes som landbrugets arbejdsområde.¹⁸ Svendborg Kommune vurderer at der er en række enkeltboliger boliger inden for 500 m af husdyrbruget, hvor dette er relevant.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de primære støjkluder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Omrøring af gylle
- Gyllepumpning til vogn
- Indblæsning af foder

¹⁷ <https://referencelaboratoriet.dk/uFAQs/2009-02-en-kommune-spoerger-om-en-naermere-angivet-landsby-med-6-10-beboelser-er-at-betragte-som-boliger-i-det-aabne-land-eller-aaben-lav-boligbebyggelse-kommun/>

¹⁸ Vejledning fra Miljøstyrelsen. Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv.. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 1 transportere – mens der ved gylleudkørsel i foråret kan forekomme flere transportere om dagen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gyllekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberegning.

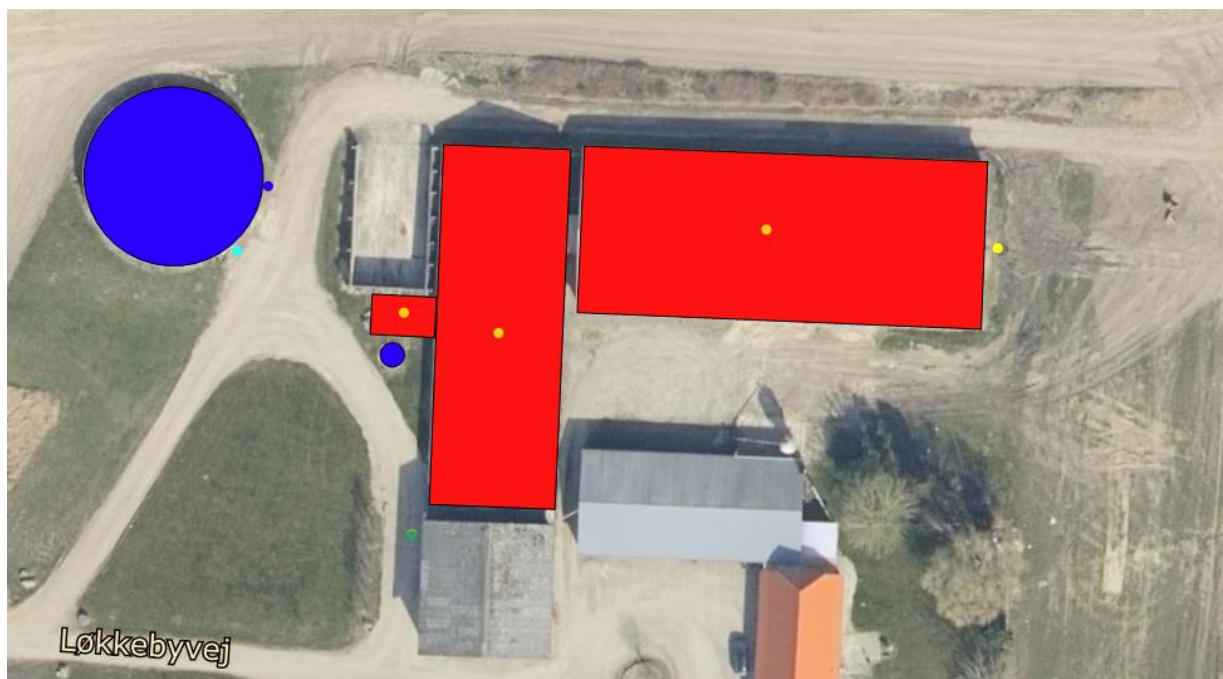
Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁹ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Løkkebyvej 81 er udleveringsrampen placeret mod øst på den østligste staldbygning. Nærmeste bolig, der ikke ejes af husdyrbrugets ejer ligger ca. 280 m mod sydøst. Der er et skovområde og ejendommens udhusbygning i retning af husdyrbruget. Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at afstand og placering af nærmeste bolig sikrer, at der ikke opstår væsentlige støjgener i forbindelse med ind- og udlevering af dyr, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra dyreholdet. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

---

¹⁹ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](#)

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Placering af støjkilder. Oplysninger indhentet ved tilsyn. Orange markeringer ventilationscentrum på den pågældende stald, Turkis markering er påfyldning af gyllevogn. Blå markering er omrøring af gylle. Gul markering er ind - og udlevering af dyr. Grøn markering er indblæsning af foder. Ansøger bekræfte placering af støjkilder.

Støjimmission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkilder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj²⁰.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

Ansøger har i ansøgningsmaterialet angivet at 80-90% af transporterne vil foregå i dagtimerne. Svendborg Kommune vurderer, at der skal foretages en beregning på ydertidspunkterne, da det er der, hvor overskridelserne oftes forekommer

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag Y og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

---

²⁰ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Løkkebyvej 83	31 (36)	34 (40)	35 (40)
R2	Løkkebyvej 79	37 (42)	40 (45)	41 (46)
R3	Løkkebyvej 69	36 (41)	38 (43)	40 (45)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Hvis det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden.

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at ved alle tre nabobeboelser kan støjgrænserne overholdes i dagtimerne og aftentimerne, mens der er en overskridelse uden for usikkerheden i nattetimerne for Løkkebyvej 79 og for Løkkebyvej 69 en overskridelse, som ligger inden for usikkerheden. Tal fremhævet med rødt i ovenstående tabel angiver, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed ikke kan overholdes.

Støjdæmpning og resultat

På baggrund af den gennemførte orienterende støjberegning har Svendborg Kommune foretaget en vurdering af effekten af en række støjdæmpende foranstaltninger som angivet i den efterfølgende tabel:

Støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning	Vurderet effekt
Omrøring af gylle	Driftstid må forekomme i dagtimerne og aftentimer 07:00-22:00 alle dage	
Indblæsning af foder	Driftstid må forekomme i dagtimerne og aftentimer 07:00-22:00 alle dage	

Resultatet af ovenstående støjdæmpende foranstaltninger fremgår af den efterfølgende tabel – og beregningsforudsætninger fremgår af bilag 4.

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Løkkebyvej 83	28 (33)	28 (33)	28 (33)
R2	Løkkebyvej 79	34 (39)	34 (39)	34 (39)
R3	Løkkebyvej 69	34 (39)	34 (39)	34 (39)

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes er der ingen overskridelser på støjgrænserne.

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når de tiltag, der begrænser støjbelastningen fra husdyrbruget, iværksættes – og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi</i>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Omrøring i forbindelse med udbringning af gylle må forekomme alle dage i perioden 07.00-22.00.*
- *Indblæsning af foder i fodersiloer må forekomme alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00*

- *Der skal føres journal afvigelser for driften af omrøring af gylle. Journalen skal indeholde en angivelse af dato og tidspunkt, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.*
- *Der skal føres journal for afvigelser i driften af foderindblæsning. Journalen skal indeholde oplysninger og dato, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.*
- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
- *Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.*

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger beskriver i ansøgningsmaterialet, at der ikke er nogen stationære støjkilder på ejendommen, som giver rystelser. Men at det kan forekomme fra transport og ved gylleomrøring. Svendborg Kommune vurderer i lighed med ansøger at dette, at husdyrbruget ikke umiddelbart vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har afgivet følgende oplysninger om transport til og fra ejendommen, og til- og fra kørsel samt interne transportruter fremgår af bilag 1 side 10:

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	12	12	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af grise	52	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af døde dyr	24	24	Alle dage	07.00-18.00
Levering af korn/foder	75	75	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning	125	125	Alle dage sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	26	26	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	314	314		

Svendborg Kommune vurderer, at ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra Løkkebyvej 81 som beskrevet i tabel herover. I gennemsnit ca. 1 transport pr. dag, men reelt færre det meste af året, da gyllekørsel er koncentreret i perioder i forår/efterår.

På bilag 1 side 10 er det er oversigtskort, som viser at indkørselsvejen som anvendes, er den vestlige indkørsel fra Løkkebyvej. Der ligger ikke nogen naboer langs denne indkørsel. Det gør der ved den sydlige udkørsel fra markvej, som ikke bruges. Svendborg Kommune vurderer, at ansøger har taget behørigt hensyn til naboen ved denne praksis.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være flue, rotter og mus.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde:

- Hurtig bekæmpelse ved forekomst
- Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bla. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers tiltag til forebyggelse og bekæmpelse er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)*

Affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²¹, og af Langeland Kommunes gældende Regulativ for erhvervsaffald.

<https://www.langelandkommune.dk/erhverv/miljoe-erhverv-og-landbrug/affald-og-genbrug/erhvervsaffald>

Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²², og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

I forhold til opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget er det oplyst, at

- Der opbevares ikke olie og kemikalier
- Der opbevares ikke pesticider
- Eventuelle medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles krav til opbevaring affald.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bla. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt, angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

---

²¹ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²² Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for følgende gødningsproduktion og opbevaringskapacitet:

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Søer, gølle og drægtige	Gylle	400	4,10	-	1.640
Søer, diegivende	Gylle	400	1,76	-	704
Polte/slagtesvin	Gylle	200	0,541	-	108
Gødningsproduktion i alt					2.452
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0
Tilførsel af overfladevand					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					1.839
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					1.839
Opbevaringskapacitet til rådighed					2.100
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					10,3

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Ansøger har opgivet en svarende til ifølge 10,3 måneder. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Håndtering af gylle og dybstrøelse

Ansøger har redegjort for at pumpning af gylle foregår under opsyn og at der udføres de lovmæssige beholderkontroller. Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder. Der er fastmonterede pumper ved fortank.

Fastsættelse af vilkår

- Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Olie og olieholdige produkter

Langeland Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen.

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget ikke er en brændstoftank, hvilket stemmer overens med Svendborg Kommunes observation ved tilsyn. Svendborg Kommune, vurderer at der derfor ikke skal stilles vilkår i forhold til indretning af tankpladser.

Ansøger har oplyst at der under normale forhold ikke opbevares olieholdige produkter på ejendommen, men at det kan ske, Svendborg Kommune har ved tilsyn ikke observeret opbevaring olieholdige produkter.

For opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter gælder, at dette skal foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Derfor stilles der vilkår om, at opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter skal ske i kar/holdere, der kan rumme indholdet af den største beholder. Hvis rummet er indrettet med opkanter eller lignende, som forhindrer, at et eventuelt oliespild forurener jord eller grundvand – kan dette erstatte opbevaringen i en ekstra beholder. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der være overdækket, og belægningen skal være vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer, Svendborg Kommune, samt håndtering og opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter vil kunne opfylde de fastsatte vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.*

Kemikalier

Ansøger har oplyst, at der normalt ikke er kemikalier på ejendommen, men at de afhændes forsvarligt, når de er der.

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage skal følge reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler²³.

---

²³ *Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, BEK nr. 1569 af 19. december 2022 med senere ændringer (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen).*

De generelle regler fastsætter ikke regler om belægning. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at en forudsætning for, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand er, at kemikalier opbevares på en tæt belægning, og at der ikke er risiko for spild til afløb mv.

Fastsættelse af vilkår

- *Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.*

Spildevand

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand. Oplysningerne fremgår af den efterfølgende figur:

Spildevand	Nudrift Mængde m ³ /år	Ansøgt produktion Skønnet mængde m ³ /år	Opsamling/ udledes til
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter, o.l.	400	400	Som udgangspunkt til gyllebeholder.
Tagvand* og vand fra befæstede arealer uden risiko for spild af olie og husdyrgødning	x	x	Dræn/nedsivning..
Total	400	400	

* der falder ca 0,7 m³ regn pr. m² pr. år.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt, angår denne type af spildevand.

Ansøger har oplyst, at vask af maskiner foregår på anden ejendom.

Forebyggelse og begrænsning ved uheld

Ansøger har i miljøansøgningen beskrevet tiltag for at undgå uheld og hvordan dette håndteres.

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til
- Gyllevogn eller væltet gylletransport.
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.

- Strømsvigt i staldanlægget.
- Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for
- at imødegå de nævnte uheld:
- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udføres regelmæssig beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Ved strømsvigt er der nødopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.
- Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

Svendborg Kommune vurderer, at disse foranstaltninger er tilstrækkelige til at undgå uheld og stiller ikke yderligere vilkår til dette.

Egenkontrol

Ansøger har ikke vurderet, at det er relevant at indsætte vilkår om egenkontrol i miljøansøgningen.

Der er redegjort for, at bedriftens egenkontrol består af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer af el og vand årligt.

Der er i denne tilladelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrollvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Der skal føres journal afvigelser for driften af omrøring af gylle. Journalen skal indeholde en angivelse af dato og tidspunkt, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
- Der skal føres journal for afvigelser i driften af foderindblæsning. Journalen skal indeholde oplysninger og dato, driftstidspunkt samt årsag til afvigelsen. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse af husdyrproduktionen på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 571 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler, samt Langeland Kommune, som berørt myndighed for byggetilladelse mv.

Høringen er gennemført i perioden fra 4. november til den 18. november 2024. Der er ikke indkommet høringssvar.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent. ansøgers bemærkninger er indarbejdet i afgørelsen.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan tillades.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

- Bilag 1. Miljøansøgning
- Bilag 2. Plantegning – Produktionsareal
- Bilag 3. Støj

**Redegørelse til
ansøgning om miljøtilladelse af
svineproduktionen
på
Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær
Matr.nr.:	3b Skebjerg, Tullebølle
CVR nr.:	34 60 38 20
CHR nr.:	18785
Ansøger og ejer:	Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing
Kontaktperson:	Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing Mobil: 40 11 34 72 Mail: henrik@oldenbjerg.com
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17, Mail: mjb@maxjakobsen.eu
IT-skema nr.:	244.282

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Beskrivelse af projektet	3
1.1 Godkendelsespligt	3
1.2 Det ansøgte projekt	3
1.2.1 Produktionsarealer	4
1.2.2 Nudrift og 8-års drift	4
1.2.3 Biaktiviteter	4
1.2.4 Husdyrbrugets ophør	4
2 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	5
2.1 Lokalisering	5
2.1.1 Faste afstandskrav	6
2.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	6
2.3 Vurdering af gener i lokalområdet	6
2.3.1 Lugt	6
2.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	7
2.3.3 Lys	8
2.3.4 Fluor og skadedyr	8
2.3.5 Støv	9
2.3.6 Transport	9
2.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	10
2.4.1 Spildevand	10
2.4.2 Husdyrgødning	10
2.4.3 Affald og kemikalier	11
2.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	12
2.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	12
2.5.2 Ammoniakafsætning på naturområder	12
2.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder	13
2.5.4 Kategori 1 og 2 naturområder	13
2.5.5 Kategori 3-naturområder	14
2.5.6 Øvrige naturområder	14
2.5.7 Bilag IV-arter	15
2.5.8 Samlet konklusion naturområder	15
3 BAT-redegørelse	16
3.1 BAT i relation til ammoniak	16
4 Uheld og risici	16
4.1 Driftsforstyrrelser og uheld	16
5 Egenkontrol	17
Bilag 1 – Oversigt over anlægget	18
Bilag 2 – Oversigt over staldenes indretning	19

INDLEDNING

Denne redegørelse beskriver husdyrproduktionen på Løkkebyvej 81, 5953 Tranekær i forbindelse med ansøgning om en ny miljøtilladelse på ejendommen.

Ansøger ønsker at have muligheden for en fleksibel miljøgodkendelse, hvor det er produktionsarealet, der er godkendt i stedet for antal producerede svin med et bestemt vægtinterval. Der ansøges om at opføre en klimacontainer til smågrise. Det eksisterende produktionsareal er på 1.247 m² og det ansøgte nye produktionsareal er på 40 m². Klimacontaineren er en mindre bygning på 8 meter x 5 meter, der placeres i direkte tilknytning til eksisterende bebyggelsesarealer. For at have størst mulig fleksibilitet i produktionen søges om dyregruppen "alle svin" i alle eksisterende stalde. I den nye stald (klimacontainer) søges om smågrise.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16b stk. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

1 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

1.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16b stk. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Der er tale om et husdyrbrug med en produktion af søer (<750 årssøer) og smågrise. Ammoniakemissionen er <3.500 kg NH₃/år.

Godkendelsens omfang

Husdyrproduktionen på Løkkebyvej 81 drives teknisk, driftsmæssigt og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Der er mere end 100 meter til nærmeste husdyrbrug og der ligger ingen husdyrbrug indenfor en afstand på 66 meter, som er 50 % af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig.

Det er derfor kun ejendommen på Løkkebyvej 81, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Ansøgningsskema (nr. 244.282) med beregninger er indsendt til Langeland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

1.2 Det ansøgte projekt

Der ansøges om en miljøtilladelse af en eksisterende husdyrproduktion. Der er to eksisterende svinestalde på ejendommen, der fortsætter uændret. Der er tale om en fortsættelse af det eksisterende produktionsareal på 1.247 m² i disse to stalde.

Der opføres en klimacontainer med et bruttoareal på 40 m². Hele dette produktionsareal ønskes godkendt som produktionsareal.

Klimacontainerens dimensioner er:

Længde: 8 meter

Bredde: 5 meter

Kiphøjde: 3,5 meter

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

1.2.1 Produktionsarealer

Der er to eksisterende stalde på ejendommen. På bilag 2 fremgår indretning af disse to stalde.

Nedenstående tabel viser produktionsarealerne i de to eksisterende stalde.

Stald nr. 1. Produktionsareal

	Staldsystem	Længde (meter)	Bredde (meter)	Antal stier	Produktionsareal (m ²)
Stier (farestier)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2,5	1,50	117	439
Stier (løse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2,30	2,30	5	26
Stier (løse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2,30	2,05	5	23
Stier (bokse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2,30	0,65	10	15
Total					503

Stald nr. 2. Produktionsareal

	Staldsystem	Længde (meter)	Bredde (meter)	Antal stier	Produktionsareal (m ²)
Stier (bokse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	2,30	0,62	135	193
Stier (løse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	31,40	8,45	1	265
Stier (løse)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)	31,40	9,10	1	286
Total					744

Der ændres ikke på produktionsarealet eller staldsystemet i de respektive stalde.

I den ansøgte nye stald (stald nr. 3) ønskes bruttoarealet på 40 m² godkendt som produktionsareal (delvist spaltegulv) "smågrise".

1.2.2 Nudrift og 8-års drift

Indenfor de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændrede ammoniak- og lugtemissioner. Derfor er produktionsarealernes anvendelse i nudriften og 8-årsdriften den samme, og beregningerne er således ens for nudriften og 8-årsdriften.

1.2.3 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.2.4 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tomt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.

- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

2 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

2.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 234 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Løkkebyvej 33), der ligger sydøst for ejendommen. Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er , der ligger ca. 1,4 km sydøst for ejendommen. Nærmeste byzone ligger ca. 1,1 km nordvest for ejendommen. Nærmeste lokalplanlagte område, der er udlagt til offentlige formål, beboelse m.m. ligger 1,1 km sydøst fra ejendommen.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelse (Løkkebyvej 33). Nærmeste byzone ligger 1,1 km fra husdyrbruget, nærmeste samlede bebyggelse ligger 1,4 km fra husdyrbruget og nærmeste lokalplanlagte område, der er udlagt til rekreativt område, beboelse eller offentlige formål, ligger 1,1 km fra husdyrbruget, og disse områder er derfor ikke med på figuren.

2.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrbrugloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Løkkebyvej 33)	234 meter	50 meter
Nærmeste lokalplanlagte område (Offentligt formål)	1,1 km	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Spødsbjergvej 341)	1,4 km	50 meter
Nærmeste byzone (Lokalplan 65)	1,1 km	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at husdyrbruglovens afstandskrav er overholdt.

2.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Der opføres en ny stald (klimacontainer) på 40 m². Klimacontaineren opføres i afdæmpede ikke reflekterende farver og er en mindre bygning med en kiphøjde på maksimalt 3,5 meter.

Klimacontaineren placeres i direkte tilknytning til eksisterende stald og placeres imellem fortanken og en eksisterende koresilo.

Da der er tale om en mindre bygning, der placeres i direkte tilknytning til eksisterende staldbygninger vurderes det, at den ansøgte bygning ikke vil kunne ses i lokalområdet og dermed ikke påvirke landskabet væsentligt.

Der er derfor ikke vurderet yderligere på landskabelige forhold.

2.3 Vurdering af gener i lokalområdet

2.3.1 Lugt

Husdyrbrugets lugtmission beregnes ud fra dyretype, staldsystem, antal kvadratmeter stiareal/produktionsareal og anvendte teknologier til nedbringelse af lugtmissionen. I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 2.1 og 2.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrrodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægget lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret gennemsnitsafstand (m)	Korrigeret gennemsnitsafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Løkkebyvej 83	0	FMK	133,9	133,9	250,6	Ja	▼
Lokalplan 65	0	NY	290,9	261,8	1113,1	Ja	▼
Spødsbjergvej 341	0	NY	290,9	261,8	1435	Ja	▼
Skelbjerst, Tulleballe	0	FMK	423,5	423,5	1202,8	Ja	▼

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at alle lugtgenekrav er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener som følge af det ansøgte.

2.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Interne og eksterne transportere.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt på hverdage indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelse i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved levering og afhentning af grise. Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

I forbindelse med omrøring af gyllebeholder og påfyldning af gyllevogn, kan der være periodevis støj. Udbringning af gylle foregår over en kort periode i foråret og sensommeren/efteråret. Støj i denne forbindelse vil derfor være ganske kortvarig.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg og varmepumper m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Der leveres foder ca. 1-2 gange pr. uge og foder indblæses i foderlade og foderindblæsning foretages i udgangspunktet altid på hverdage imellem kl. 07.00 og kl. 18.00 og eventuelt på lørdage i tidsrummet imellem 07.00 og kl. 14.00. På grund af den relativt store afstand til

nærmeste nabobeboelse og det faktum, at der er bygninger imellem indblæsningsstedet og nabobeboelsen vurderes det at foderlevering ikke vil give anledning til væsentlige støjgener.

Alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi. Generelt er der en relativ stor afstand imellem støjklender og de nærmeste nabobeboelser, og ejendommens driftsbygninger afskærmer også for en eventuel støjdbredelse.

På baggrund af ovenstående vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjklender, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transportere. Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning røres gyllebeholderne op. I den sammenhæng står der en traktor og kører med en gylleomrører. Det foregår typisk 3-4 gange á 1-2 dage i løbet af sæsonen for udbringning af husdyrgødning. Gylleomrøreren kører i kortere eller længere perioder i løbet af dagen.

Der er tale om et relativt lavt antal transportere til og fra husdyrbruget og afstanden til de nærmeste nabobeboelser er forholdsvis stor.

På den baggrund vurderes det, at eventuelle rystelser fra det konkrete husdyrbrug ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

2.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der er ingen kraftige udendørs lysklender. Der sidder et orienteringslys over indgangsdøren til staldene og ved udleveringsrampen.

Der er ingen stærke generende lysklender, som kan genere naboer. Der sidder orienteringslys, der peger nedad, ved gavlen af foderladen (se bilag 1 for placering). Det er ligeledes ved denne gavl, at ind- og udlevering af grise foretages samt foderlevering.

2.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agrookologi.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agrookologi.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

2.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af den store afstand til de nærmeste nabobeboelser.

2.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Lokkebyvej.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, foder, levering og afhentning af grise. Det forventes ikke, at antallet af transporter vil stige, da det er meget begrænset, hvad der kommer til at være af ekstra grise på ejendommen, når der er givet en ny miljøtilladelse. Årsagen til at der ikke sker en stigning skyldes, der vil være flere grise, fodermængde m.m. pr. transport. Gyllemængden vil praktisk taget være uændret, da størstedelen af gyllen udbringes på marker omkring ejendommen.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende. Der er tale om et relativt lavt antal transporter til og fra ejendommen.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	12	12	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af grise	52	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Afhentning af døde dyr	24	24	Alle dage	07.00-18.00
Levering af korn/foder	75	75	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning	125	125	Alle dage sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	26	26	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	314	314		

Transporterne vil primært foregå på hverdage indenfor tidsrummet 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Det forventes at ca. 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gener fra transport. På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsvej til ejendommen.

Det vurderes, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende, da der dels er tale om et relativt begrænset antal transporter og dels er tale om gode til og frakørselsforhold, hvor der er langt fra overkørsel til offentlig vej og nabobeboelser.

2.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

2.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	400 m ³ *	400 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normaltalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 2.4.2).

Bortledning af tagvand

Tagvand bortledes til markdræn.

2.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Gyllebeholder (G1):	1.600 m ³
Gyllekanaler:	500 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	2.100 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning. I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Søer, gøde og drægtige	Gylle	400	4,10	-	1.640
Søer, diegivende	Gylle	400	1,76	-	704
Polte/slagtesvin	Gylle	200	0,541	-	108
Gødningsproduktion i alt					2.452
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0
Tilførsel af overfladevand					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					1.839
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					1.839
Opbevaringskapacitet til rådighed					2.100
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					10,3

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

2.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke diesellole, motorolie eller spildolie på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Eventuelle medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

Affaldshierarkiet er iagttaget, da der sorteres og indsamles affald til genbrug i det omfang, det er muligt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

2.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

2.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 3 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	2.550 kg NH ₃ -N	1.438 kg NH ₃ -N	1.438 kg NH ₃ -N

Den væsentligste årsag til at ammoniakemissionen stiger skyldes den ansøgte klimacontainer og det forhold, at der fremadrettet ønskes en fleksibilitet i produktionen, således at der frit kan veksles imellem "alle svin" i stedet for den nugældende produktionstilladelse, der kun tillader sohold.

2.5.2 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel nedenfor.

Lokalområdet bærer præg af, at der ikke er ret mange naturområder.

Ammoniakdepositionen på naturområder i lokalområdet er vist i tabellen nedenfor.

Tablet 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kommunikation:	Ruhed natur:	Mee deposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Nr. 7. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,8	0,8	1,8	▼
Nr. 6. Vandhul - nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,4	2,4	5,3	▼
Nr. 5. Overdrev - nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,8	0,8	1,8	▼
Nr. 4. Mose - vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,5	1,5	3,4	▼
Nr. 3. Overdrev > 2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 2. Elle- og Askeskov (Natura2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

2.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Det Sydfynske Øhav".

Nærmeste del af Natura 2000-området ligger ca. 5,7 km vest for produktionsanlægget.

2.5.4 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

De nærmeste potentielle naturområder, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være en Elle- og Askeskov (Natura 2000), der ligger ca. 6,3 km sydvest for produktionsanlægget og et overdrev (Natura 2000), der ligger ca. 7,9 km vest for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Denne ammoniakdeposition er mindre end den lavest tilladte totale ammoniakdeposition inklusiv kumulation fra mere end et husdyrbrug. Det betyder, at afskæringskriteriet for maksimal ammoniakdeposition til kategori 1-naturområdet er overholdt uanset, om der ligger andre husdyrbrug i lokalområdet, hvorfra der skal regnes med kumulativ effekt, eller ej.

Det er derfor ikke nødvendigt at vurdere, om der ligger andre husdyrbrug, hvor der skal regnes med kumulativ effekt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 2 natur, vurderes at være et overdrevsområde >2,5 ha, der ligger ca. 5 km nordvest for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 2 naturområder overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

2.5.5 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 4-5).

Der er et enkelt kategori 3 naturområde, der modtager over 1 kg NH₃-N/ha/år. Det drejer sig om et moseområde, der modtager 1,5 kg NH₃-N/ha/år. Moseområdet ligger ca. 75 meter fra produktionsanlægget.

Baggrundsbelastningen i lokalområdet er ca. 11,1-12,6 kg NH₃-N/ha/år. Totaldepositionen på moseområdet er ca. 3,4 kg NH₃-N/ha/år. Tålegrænsen for moseområder er 15-30 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 5):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
- **samt**
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Det pågældende moseområde, der modtager en merbelastning større end 1 kg NH₃-N/ha/år, er et lavere målsat naturområde, der vurderes at have en tålegrænse i den øvre ende af tålegrænseintervallet på 20-30 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

2.5.6 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet (naturområde 6-7). Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturområder.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder (markbidrag).

Der er tale om vandhuller, der ligger relativt tæt ved driftsbygningerne. Der er et enkelt vandhul, der modtager ca. 2,4 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition og ca. 5,3 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition

Generelt er vandhuller robuste overfor ammoniaktilførsel fra staldanlæg, da vandhuller er i hydrologisk kontakt med de omkringliggende intensivt dyrkede marker. Det konkrete vandhul indgår ikke i kommuneplanen eller har en høj naturkvalitet.

Det vurderes således, at ammoniakafsetningen på vandhullet er af mindre betydning i forhold til øvrige kilder til kvælstofbidrag til vandhullerne (baggrundsbelastning og markbidrag).

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det konkrete vandhul.

2.5.7 Bilag IV-arter

Det vurderes, at der findes dværgflagermus, brun flagermus, sydflagermus, springfrø og stor vandsalamander i lokalområdet.

Ifølge naturbeskyttelsesloven må bilag-IV-arter ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

I denne konkrete sag ligger der flere naturtyper (overdrev, mose vandhuller) i lokalområdet. Som redegjort for ovenfor vurderes det, at der ikke sker en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturtyper.

Det er ikke muligt at påvise en direkte sammenhæng mellem ammoniakemissionen fra staldanlægget på Lokkebyvej 81 og en eventuel beskadigelse/ødelæggelse af raste/ynlesteder for de bilag-IV-arter, der måtte befinde sig i lokalområdet. Der er ikke registreret bilag IV arter indenfor en radius på mere end 500 meter fra driftsbygningerne på Lokkebyvej 81.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af yngle og rastesteder for bilag IV-arter.

2.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er et kategori 3 naturområde, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der et vandhul, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at de naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, ikke har så høj en naturkvalitet sammenholdt med ammoniakbidrag fra andre kilder (baggrundsbelastning, markbidrag), at det vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

3 BAT-REDEGØRELSE

3.1 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 2.550 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 244.282.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 2.550 kg NH₃-N/år.

Der er ikke anvendt miljøteknologier. BAT-niveauet er opnået ved de eksisterende staldanlæg. Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

4 UHELD OG RISICI

4.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn eller væltet gylletransport.
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.
- Strømsvigt i staldanlægget.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udføres regelmæssig beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Ved strømsvigt er der nodopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.

Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

5 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige godningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

BILAG 1 – OVERSICHT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

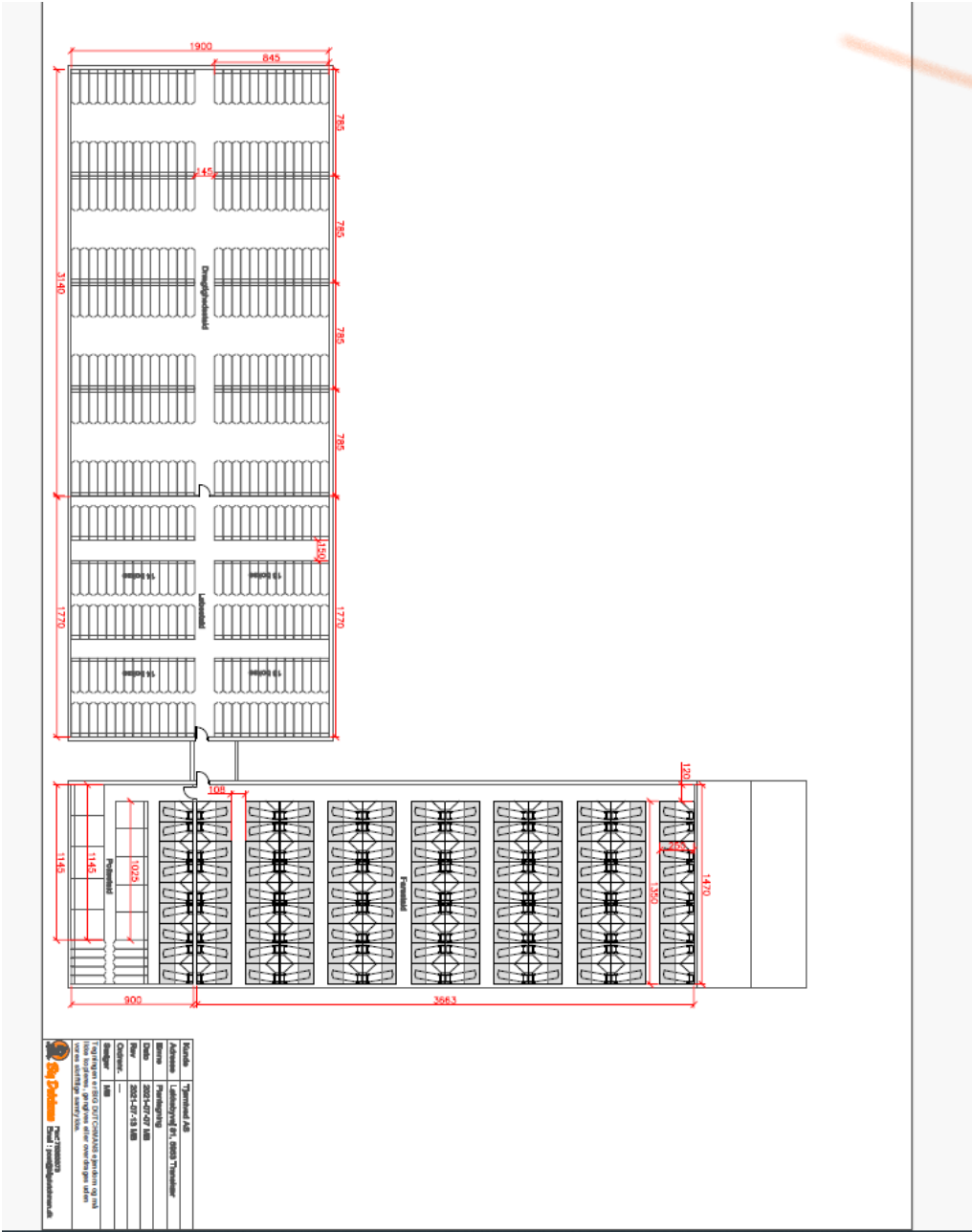
Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	503 m ² (Dyretype: Alle svin)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Svinestald	744 m ² (Dyretype: Alle svin)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Klimastald (ny)	40 m ² (Dyretype: Smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	388 m ² overfladeareal (1.543 m ³)	Flydelag
F1	Fortank	7 m ² overfladeareal (25 m ³)	Betonlåg
L	Orienteringslys		Sidder ved udlevering og peger nedad.

BILAG 2 – OVERSIGT OVER STALDENES INDRETNING

Vedhæftet som særskilt bilag til IT-skemaet.

Bilag 2.   Plantering – produktionsareal

Bilag 3. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation, stald 1	79 ²⁴	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ²⁵
2	Ventilation stald 2	78 ²⁶	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
	Ventilation stald 3	77 ²⁷	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
5	Omrøring ved udbringning	103	Støjdatabog. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t
5	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	103	Støjdatabog. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t

Driftstid

Ansøger har redegjort for følgende driftstider:

---

²⁴ I alt 4 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{dB(A)} + 6\text{ dB(A)} = 80\text{ dB(A)}$

²⁵ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73,5 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

²⁶ I alt 3 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{ dB(A)} + 4\text{ dB(A)} = 78\text{ dB(A)}$

²⁷ I alt 2 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5\text{ dB(A)} + 3\text{ dB(A)} = 77\text{ dB(A)}$

Støjkilde		Ansøgt			
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Placering	Bemærkning
1	Ventilation Stald 1 (4 afkast)	24 t	Dagligt i 12 mdr.	Tagflader	
2	Ventilation Stald 2 (3 afkast)	24 t	Dagligt i 12 mdr.	Tagflader	
3	Ventilation stald 3 (2 afkast)	24 t	Dagligt 12 mdr.	Tagflader	
4	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	15 min pr. anden time 8 gange på en dag	3-4 gange á 1-2 dage i løbet af sæsonen for udbringning af husdyrgødning.	Gyllebeholder	Omrører drives af traktor med lave omdrejninger ca. 1100 omdrejninger
5	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	4*3 min pr. time	3-4 gange á 1-2 dage i løbet af sæsonen for udbringning af husdyrgødning.	Gyllebeholder	Kan være både traktor og lastbil
6	Udlevering af dyr	1 time	52 gange	Langside af stald 1	lastbil
7	Indblæsning af foder (mineraler)	1 time	75 gange på et år	Nordlig side af fodersiloer	Indblæsning foregår vha. lastbil med lavt omdrejningstal

*Det tager ca. 3 min. at fylde en vogn (35-40m³), og i gennemsnit påfyldes der 100 m³ ud i timen. Påfyldningen forekommer ca. 20-40 gange om dagen afhængig af om der er tale om traktor eller lastvogn. I dagtimerne 07.00-18.00 påfyldes 75% af gyllen.

Svendborg Kommune er enig i, at ovenstående oplysninger angiver de primære støjkluder

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkluder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilationscentrum stald 1 (4 afkast)	79 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilationscentrum stald 2 (3 afkast)	78 dB(A)	100	100	100
K03	Ventilationscentrum klimastald	77 dB(A)	100	100	100
K04	Omrøring af gylle	103 dB(A)	13	25	50
K05	Fyldning af gyllevogn	103 dB(A)	20	20	20
	indblæsning af foder	99 dB(A)	13	100	100
K07					

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

Løkkebyvej 83:

Transmissionsvej						
Referencepunkt R1						
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	241	Blød	Nej	
K02	Ja	Nej	234	Blød	Nej	
K03	Ja	Nej	249	Blød	Nej	
K04	Ja	Ja	277	Blød	Nej	
K05	Ja	Ja	268	Blød	Nej	
K06	Ja	Ja	227	Blød	Nej	

Løkkebyvej 79:

Transmissionsvej						
Referencepunkt R2						
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	390	Blød	Nej	
K02	Ja	Nej	419	Blød	Nej	
K03	Ja	Nej	377	Blød	Nej	
K04	Ja	Nej	347	Blød	Nej	
K05	Ja	Nej	346	Blød	Nej	
K06	Ja	Nej	387	Blød	Nej	

Løkkebyvej 69:

Transmissionsvej

Referencepunkt R3

Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	372	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	361	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	369	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	346	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	363	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	387	Blød	Nej
K07					

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af støjafsnittet i tilladelsen. Dette viser at der er en overskridelse på støjgrænser om natten på Løkkebyvej 79.

Forudsætninger for beregninger med støjdæmpende foranstaltninger

Den gennemførte beregning af støj kan sidestilles med en orienterende støjmåling, og der er i beregningerne anvendt kildestyrker, som beskrevet i den efterfølgende tabel.

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	86 ²⁸	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ²⁹
2	Ventilation	89 ³⁰	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
5	Omrøring i gyllebeholder	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor i tomgang svarende til worst case.
6	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor i tomgang svarende til worst case.

For at sikre, at de fastsatte støjgrænser overholdes, er det yderligere nødvendigt at foretage begrænsning af driftstiden for flere af støjkilderne jf. den efterfølgende tabel.

Støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning	Vurderet effekt
Omrøring af gylle	Driftstid må forekomme i alle dage i perioden (07:00-22:00)	-
Indblæsning af foder	Driftstid må forekomme i alle dage i perioden (07:00-22:00)	-

²⁸ I alt 20 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73 \text{ dB(A)} + 13 \text{ dB(A)} = 86 \text{ dB(A)}$

²⁹ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjtabellen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

³⁰ I alt 51 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73 \text{ dB(A)} + 16,5 \text{ dB(A)} = 89,5 \text{ dB(A)}$

Beregning med støjbegrænsende tiltag

Ved den nye beregning er støjbidraget vurderet uden at foderindblæsning og gylleomrøring er i drift jf. nedenstående eksempel fra Løkkebyvej 69. Resultatet af beregningen fremgår af støjafsnittet i tilladelsen.

Transmissionsvej						
Referencepunkt R3						
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	372	Blød	Nej	
K02	Ja	Nej	361	Blød	Nej	
K03	Ja	Nej	369	Blød	Nej	
K04	Nej	Nej	346	Blød	Nej	
K05	Ja	Nej	363	Blød	Nej	
K06	Nej	☐	Ja	387	Blød	Nej
K07						